

فراتر از نمرات و درک ظاهری مطالب

نویسنده: کارول آن تاملینسون^۱

مترجم: محمد رضا امینی

چشم انداز من از مشاهده کار دانشآموز از سال‌ها تدریس متأثر است. البته هنوز مدعی نیستم که به درستی آن را فهمیده‌ام، ولی فکر می‌کنم در این موضوع، نسبت به سال‌های اولیه تدریسم، آگاه‌تر شده‌ام. در طول این سال‌ها، به چهار جمع‌بندی رسیده‌ام. اگرچه بخشی از وجودم آرزو می‌کند که کاش کسی این چیزها را هنگامی که من یک تازه کار بودم به من می‌گفت، ولی متوجه هستم، میان کسی که فهرستی از بایدها و نبایدهارا در دست دارد و کسی که می‌داند یادگیری چگونه اتفاق می‌افتد، تفاوت وجود دارد. چهار عنصری که فلسفه مرا درباره مشاهده کار دانشآموز تشکیل می‌دهند، به شرح زیرند:

وضوح همه جانبی

اثربخشی من در هدایت دانشآموزان، از مدت‌ها پیش از اینکه کار دانشآموزان رادر حال پیشرفت مشاهده کنم، پژوهش‌های را انتخاب کنم و یا به عملکردی پاسخ دهم، شروع می‌شود. می‌باید هر بخش از مطالعه را (اعم از یک روز، یک هفته، یک واحد، یک دوره مشخص یا یک سال) با این روشنگری شروع می‌کردم که چه چیزی برای دانستن، درک کردن و توانستن دانشآموزان، در خلال این دوره از بیشترین اهمیت برخوردار است. هرچه که در آموزش و سنجش پی گرفته می‌شود، باید با این تصمیم هماهنگ باشد.

وقتی این روشنگری را انجام می‌دادم، باید اطمینان حاصل می‌کردم که دانشآموزانم همان‌قدر در مورد هدفمنان روش و آگاه‌اند که من هستم. اگر دانشآموزان این «برنامه‌ریزی» را درک کنند، تمرکز آن‌ها بر تمریناتشان بیشتر خواهد شد و ظرفیت موفقیت در آن‌ها ارتقا خواهد یافت. علاوه بر آن، قدرت قضاؤت و واکنش من به کارهایشان نیز هدفمندتر، مؤثرتر و نتیجه‌بخش‌تر خواهد بود.

1. Carol Ann Tomlinson

حق تقدم با دانش آموزان است

در پاسخ‌گویی به کار دانش‌آموز، بیشتر به گفت و گو با یک کودک فکر می‌کنم تا به برگه‌های امتحانی. وقتی دانش‌آموز در کانون توجه قرار می‌گیرد، چند چیز اتفاق می‌افتد. به خاطر دارم که برگه امتحانی به یک نوجوان متعلق بود و می‌خواستم که عکس العمل من، به ترغیب آن دانش‌آموزو تأیید آنچه او به طور ثمربخشی انجام داده بود، منجر شود تا بازگرداندن یک برگه امتحانی که نشان دهد در کی ظاهری از آن مطلب داشته‌ام. حتی وقتی مجبورمنرهای بدhem، مایل‌م بازخوردی را فراهم کنم که حکایت مهم‌تری را بیان کند. می‌خواهم اظهارنظرها‌یم آموزنده باشند تا دانش‌آموز بیشتر احساس توانمندی بکند تا احساس ضعف.

همچنین، می‌خواهم دانش‌آموز هر بخش از کار را بیشتر به عنوان یک گام از یک فرایند به هم پیوسته و طولانی رشد ببیند تا به عنوان یک حکم نهایی. برای مثال، اگر کاری به‌طور کامل خدشه‌دار شده باشد و ضروری باشد که آن واقعیت گفته شود، ترجیح می‌دهم این‌گونه پیام بفرستم: «این بهترین کارشما نیست. شما با این روش‌ها به هدف نمی‌رسید. بیایید اهدافی را مشخص کنیم که به شما اطمینان می‌دهند، کاری کیفی انجام می‌دهید.» وقتی به دانش‌آموزی فکر می‌کنم که برگه امتحانی او را برمی‌گردانم، بازخوردی که به او می‌دهم، بیشتر به عنوان یک مربی یا ناظر است تا به عنوان یک داور.

توان دانش‌آموز

بهترین کار معلم این است که به دانش‌آموزان اختیار دهد تا بتوانند رشد تحصیلی خودشان را رهبری کنند. چگونگی‌مشاهده و بازخورد من نسبت به کارهای دانش‌آموزان، بخش مهمی از چگونگی تسهیل‌گری من در هدایت آن‌ها به سوی این رهبری است. بدون تردید، جهت دادن به تکلیف‌ها، که به منظور روشن شدن هدف‌ها صورت گیرد، از اهمیت برخوردار است. زمان‌بندی تکلیف‌ها و تحويل آن‌ها به فاصله‌های زمانی معین، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا ترس از تحويل در آخرین لحظه را نداشته باشند و کارشان را بهتر انجام دهند. دعوت از دانش‌آموزان برای مرور درس‌ها و با به کارگیری توضیحات و راهنمایی‌ها، می‌تواند به آن‌ها در بازنگری کیفی کار کمک کند. وقتی کارهای در حال انجام کلاس را بررسی می‌کنم، گاهی بهتر است از آن‌ها سؤال‌هایی بپرسم شود تا اشتباهات آن‌ها را یادآور شوم. شاید به دانش‌آموزان بگویم: «پاسخ‌های شما را بررسی می‌کنم و می‌خواهم شما نیز دریابید که چرا نگران هستم. به‌زودی بازمی‌گردم تا ببینم چه تصمیمی گرفته‌اید.»

آموزش دقیق به دانش‌آموزان برای ارائه بازخورد واضح به یکدیگر، به آن‌ها کمک می‌کند تا دریابند موفقیت چیست و عدم موفقیت کدام است. برای مثال، وقتی دانش‌آموزی می‌گوید: «30 دقیقه مطالعه کرده است» و از یک هم‌کلاسی می‌شنود که می‌گوید: «این هفته هر شب کار کردم تا مطمئن شوم که آماده‌ام»، می‌تواند

روشنگرانه باشد.

به خصوص مایلم از دانشآموزانی که قصد دارند به بازخوردنی که برای کارشان دریافت کردند، مراجعه کنند، بپرسم: «نقاط قوت‌چیست و چه کارهایی باید انجام دهید تا به قوت‌ها دست یابید؟ چه چیزهایی نیاز به توجه دارند و چطور به این فاصله‌ها توجه خواهید کرد و چه اصلاحاتی را در بخش بعدی کارتان خواهیم دید؟» به عبارت دیگر، پاسخ من به کار دانشآموزان کمک می‌کند تا یاد بگیرند، به شکل مؤثرتری یاد بگیرند.

گهگاه یا دائم

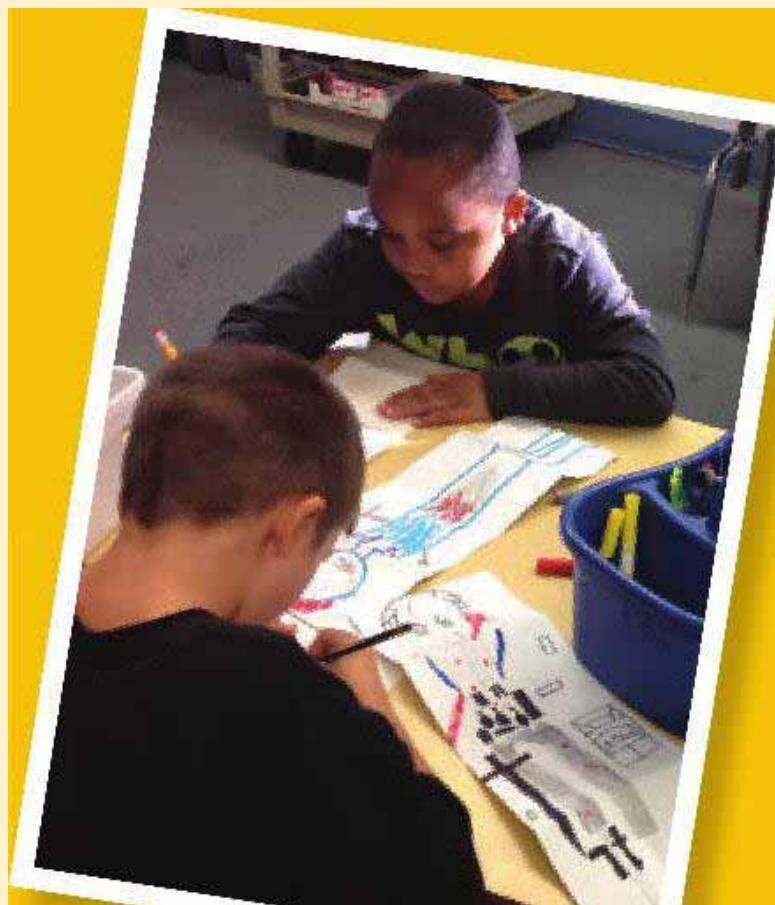
با تذکر هتی^۱ و یتس^۲ (۲۰۱۴) درباره اینکه لازم است بازخورد با هدف‌های متنوع رشد دانشآموزان تناسب داشته باشد، موافقم. در واقع، کودکان به روش‌های متنوعی رشد می‌کنند و در تداوم زمان‌های متفاوت پرورش می‌یابند.

وقتی کار دانشآموزی را مشاهده می‌کنم، برای درک اینکه در چه مرحله‌ای از رشد خود است، وقت زیادی را می‌گذارم. ضروری است به گونه‌ای پاسخ دهم که موجب پیشرفت آن دانشآموز در آن لحظه خاص باشم. هتی و یتس پیشنهاد می‌کنند: «از بازخوردهای اصلاحی^۳ برای دانشآموزانی استفاده کنید که در مراحل اولیه

-
1. Hattie
  2. Yates
  3. Corrective feedback

زنجیره یادگیری هستند؛ از بازخوردهای فرایندهای^۱ در مراحل میانی و از بازخورد پیچیده و مفهومی^۲ در سطوح پیشرفته استفاده کنید.» آن‌ها همچنین به ما یادآوری می‌کنند که هم‌زمان با رشد دانش‌آموزان، بازخوردهای ما باید آن رشد را منعکس کند. پاسخ‌های ما نباید چشم‌داشتی را نشان دهد که موجب بی‌تحرکی شود.

در پایان، چگونگی مشاهده و پاسخ‌گویی به کار دانش‌آموز، باید مرا در افزایش درکم نسبت به دانش‌آموز، به محتوا و به مهارت خود یاری دهد. همچنین، این درک باید یک میانجی برای رشد دانش‌آموزان باشد؛ چه در مورد آنچه که یاد می‌گیرند و چه در مورد چگونگی طی کردن فرایند یادگیری.

-
1. Process feedback
  2. Elaborate and conceptual feedback